

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Вадима Гетьмана»

Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ
СТАТИСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ**

(21 вересня 2012 року)

ББК 65.9 (4Укр)

М 30

М 30 Методологічні засади статистичного дослідження економіки України в умовах реалізації стратегії інноваційного розвитку : тези доповідей Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 21 вересня 2012 р.) / [відп. за вип. член-кореспондент НАН України, д-р екон. наук, проф. І. Г. Манцуров]. — К. : КНЕУ, 2012. — 132 [4] с.

ББК 65.9 (4Укр)

Редакційна колегія факультету інформаційних систем і технологій

Голова редакційної колегії О. Д. Шарапов, канд. техн. наук, проф.

Відп. секретар редакційної колегії С. С. Вашасв, канд. екон. наук, доц.

Члени редакційної колегії: З. П. Бараник, д-р екон. наук, доц.; Г. І. Великоіваненко, канд. фіз.-мат. наук, доц.; В. В. Вітлінський, д-р екон. наук, проф.; В. К. Галіцин, д-р екон. наук, проф.; І. А. Джалладова, д-р фіз.-мат. наук, доц.; Ю. М. Красюк, канд. пед. наук; С. Ф. Лазарева, канд. екон. наук, доц.; О. П. Степаненко, канд. екон. наук, доц.; С. В. Устенко, д-р екон. наук, доц.

*Адреса редакційної колегії: 03680, м. Київ, просп. Перемоги, 54/1,
Київський національний економічний університет*

© КНЕУ, 2012

Ковалевський Ю.А. Регіональний підхід дослідження попиту та пропозиції робочої сили в Україні	50
Ковтун Н.В., Шидрич С.О. Статистичне оцінювання рівня та динаміки збалансованості регіональних ринків нерухомості	52
Лупандін П.О. Статистичне дослідження динаміки обмінних курсів	54
Мазур М.В. Аналіз матеріального добробуту населення України за вибірковими обстеженнями умов життя домогосподарств	56
Мандиуров І.Г., Павенко В.П. Інституційний механізм розроблення економічної політики держави та його інформаційно-аналітичне забезпечення	58
Мандиуров Д.І. Світова економічна криза як наслідок недосконалості інституційної системи глобалізованого суспільства	62
Мельников Ю.О. Методологічні засади статистичного оцінювання платоспроможності держави	64
Милашко О.Г. Система національних рахунків як інформаційна база статистичного оцінювання доходів	67
Нагорна Т.В. Методологічні засади побудови рейтингів страхових компаній	70
Огай М.Ю. Моделювання загальних доходів отримувачів соціальної допомоги в Україні	72
Огреба С.В. Статистичне вивчення тіньової економіки України: монетарний підхід	74
Ольвінська Ю.О. Інтегральна оцінка розвитку суб'єктів підприємництва одеської області	76
Пальян З.О. Міграція як складова загального відтворення населення України: статистичний аспект	78
Петухова О.А. Гендерна нерівність на ринку праці України та шляхи її подолання	80
Поплюйко Я.В. Статистична оцінка збалансованості попиту та пропозиції на гроші	83
Пугачова М.В. Статистичний моніторинг економічних змін на базі нечислової інформації	85
Рабуш Л.О. Надійність композиційного оцінювання основних показників обстеження сільськогосподарської діяльності населення	89
Романенко І.О. Методичні засади статистичного аналізу міграції населення	91
Романчук Н.М. Методологічні підходи до визначення стратифікаційного критерію при виокремленні заможних верств населення	94
Саріогло В.Г. Модернізація статистичного забезпечення соціально-економічної політики в Україні	97

Самсонов Д.О. Статистична оцінка капіталізації лістингових цінних паперів біржового фондового ринку	99
Серова І.А. Загальна схема препроцесінгу вихідних даних в економіці	101
Сидорова А.В. Тенденції розвитку ринку послуг України	103
Синьогуб С.А. Оцінка процесів шлюбності та розлучуваності в Україні на основі методів мікромоделювання	106
Сіренко К.В. Тенденції та закономірності розвитку ринку туристичних послуг в Україні	108
Скачек Н.Ю. Особливості формування статистики органічного виробництва в Україні	110
Скоробогатова Н.В. Використання статистичних методів при дослідженні ринку праці	113
Столетова І.Г. Методичні підходи щодо класифікації послуг зв'язку	115
Третьак С.В. стан та розвиток малого підприємництва в Україні	117
Трубнік Т.Є. Статистичний інструментарій аналізу секторальних змін	120
Федько Я.В. Методичні підходи оцінювання діяльності підприємств	123
Чурпина О.А., Чурпина О.О. Статистичний аналіз бідності та соціальної нерівності в Україні	125
Шустіков А.А. Статистичне забезпечення бюджетно-податкової та грошово-кредитної політики	127
Ярош К.М. Сучасна ситуація на ринку ОВДП України	129

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ОЦІНЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Я.В. Федько

асистент кафедри економічної теорії та прикладної статистики
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

Зважаючи на потреби управління, традиційні системи обліку та аналізу потребують подальшого вдосконалення щодо побудови та адаптації показників національної статистики до міжнародних стандартів і рекомендацій у галузі статистики підприємств.

Так, в основу вітчизняного підходу до визначення інтегрального індексу виробництва, розробленого фахівцями Науково-технічного комплексу статистичних досліджень та Держкомстату України, покладено метод так званого постійного набору товарів-представників. Під товарами-представниками розуміють набір товарів, профільних для певного виду діяльності (на рівні групи, класу), які є однорідними за своїми споживчими властивостями та призначенням у певній групі чи класі КВЕД. Цей набір використовують міжнародні статистичні служби і більшість країн. За запропонованим підходом, індекс виступає як середньозважена величина, основу вагової структури якої становлять дані про розподіл доданої вартості між промисловими видами діяльності із відповідних індивідуальних індексів кожного товару. Додаткову інформацію щодо оцінювання економічної кон'юнктури на ринку товарів і послуг одержують при проведенні щоквартальних підприємств. Програма кон'юнктурних обстежень у промисловості, зокрема, передбачає одержання інформації якісного характеру, у тому числі щодо суб'єктивних оцінок керівниками підприємств: поточних тенденцій змін обсягів виробництва продукції; запасів готової продукції; очікуваних тенденцій щодо змін обсягів виробництва продукції зміни їх; конкурентного становища (на внутрішньому та зовнішньому ринках) [1].

Облік продукції у натуральних вимірниках ведеться за *методом валового обороту*, згідно з яким сумують кількість виробленої підприємством продукції, незалежно від того, чи частина продукції використана для власних потреб, чи призначена для використання за межами підприємства.

Узагальнену статистичну оцінку обсягу виробництва різних видів продукції на підприємстві загалом, в його окремих підрозділах забезпечує *метод вартісного обліку*, за якого використовуються гуртові та роздрібні ціни на продукцію. Також у вартісному вираженні статистичну оцінку продукції підприємств здійснюють за допомогою наступних показників:

- обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг);
- обсяг замовлень на виробництво продукції (виконання робіт, послуг);
- виробництво продукції з давальницької сировини

При цьому, *обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг)* є головним

показником у статистичній оцінці результатів діяльності підприємства. Цей показник запроваджений у вітчизняну статистичну практику з метою забезпечення методологічної основи зіставлення показників національної статистики зі статистичними показниками світового співтовариства та сприяння процесу інтеграції України до Європейського Союзу [2, 216 – 218]. За окремими позиціями, які неможливо врахувати у натуральних вимірниках, приймається обсяг продукції у вартісному вираженні з подальшим її дефлятуванням. Для окремих товарних груп розраховуються індивідуальні індекси, які в свою чергу, агрегуються до рівня підсекції, секції і промисловості загалом.

Перспективним напрямом удосконалення методології статистичного оцінювання масштабів і структури виробництва продукції підприємств у безпосередньому зв'язку з виміром обсягу і динаміки її реалізації є використання у статистиці підприємств показника обороту. Як свідчать європейський досвід статистики підприємств та висновки вітчизняних фахівців [3, 4], показник обороту посідає центральне місце у статистиці підприємств і макро- економічних розрахунках (при переході від статистики підприємств до СНР). Обсяг і динаміка обороту визначають ринкове зростання за видами економічної діяльності підприємств, які, з одного боку, постачають сировинну та інвестиційну продукцію для проміжного споживання, а з іншого - споживають її у процесі виробництва товарів і послуг. Необхідність включення показника обороту в систему статистичних показників зумовлене такими чинниками: відсутністю показника готової продукції у цінах виробників у плані бухгалтерських рахунків; міжгалузевим характером обороту (оскільки реалізація продукції та послуг є ланкою для порівняння структури і динаміки різних секторів економіки); перспективою переходу на нову методику розрахунку індексу виробництва; можливістю застосування обороту як єдиного базового показника у розрахунку доданої вартості, створеної за видами економічної діяльності.

Отже, сьогодні, в епоху глобальних трансформаційних процесів, методичні розробки щодо оцінювання діяльності підприємств потребують удосконалення з метою підвищення ефективності статистичного оцінювання та адаптації стандартів галузі національної статистики підприємств до міжнародних рекомендацій та стандартів.

Використані джерела

1. Методика розрахунку інтегрального інтегрального індексу виробництва. // Схвалена методичною комісією Держкомстату України від 05.05.2005 та Вченою радою НТК статистичних досліджень Держкомстату України (протокол №3 від 04.07. 05) – 2005. -14 с.
2. Економічний аналіз: теорія і практика: Підручник / За ред. проф. А.Г. Загороднього.–Вид.2-ге, перероб. і доп. – Львів:«Магнолія 2006», 2009.-440 с.
3. Статистика підприємств: Навчальний посібник/За ред. Матковського С.О. – Львів: Світ, 2007. – 440.
4. Васечко О. О. Побудова і використання індексу обороту у статистиці

промисловості // Статистика України .- 2005. - № 2 (29). – с. 4 – 8.